

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lipca 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Grzelka

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie z powództwa B. T.-S.

przeciwko Towarzystwu Ubezpieczeń i Reasekuracji "W." S.A. w W. Oddział w R.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 lipca 2006 r.,

zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 14 marca 2006 r.,

odrzuca zażalenie.

Uzasadnienie

W dniu 10 marca 2006 r. powódka wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 14 grudnia 2005 r. Postanowieniem z dnia 14 marca 2006 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę jako wniesioną z uchybieniem terminu.

W zażaleniu, sporządzonym i wniesionym przez adwokata, skarżąca domagała się uchylenia zaskarżonego postanowienia. Zażalenie nie zostało opłacone. W dniu 4 maja 2006 r. pełnomocnikowi powódki doręczono wezwanie do uiszczenia opłaty w kwocie 600 zł. Wskazana kwota została zapłacona w dniu 11 maja 2006 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Podstawową zasadą prawa międzyczasowego w dziedzinie procesu cywilnego jest zasada bezpośredniego działania ustawy nowej. Zasada ta wyrażona została w art. XV § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1994 r. - Przepisy wprowadzające Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. Nr 43, poz. 297 ze zm.). Przyjąć należy, że wskazana zasada ma znaczenie ogólne w dziedzinie w prawie procesowym cywilnym (por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 17 stycznia 2001 r. – zasadę prawną, III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2003 r., IV CKN 310/01, niepubl.) i znajduje ona również zastosowanie w odniesieniu do przepisów ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, mających charakter przepisów prawa procesowego, która weszła w życie z dniem 2 marca 2006 r.

Istotny wyjątek od zasady bezpośredniego działania ustawy nowej przewidziany został w art. 149 ust. 1 powołanej ustawy. Przepis ten stanowi, że w sprawach wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się, do czasu zakończenia postępowania w danej instancji, dotychczasowe przepisy o kosztach sądowych. W niniejszej sprawie wejście w życie ustawy nastąpiło po doręczeniu powódce odpisu wyroku Sądu Apelacyjnego z uzasadnieniem, a zatem już po zakończeniu postępowania przed sądem drugiej instancji. Wniesienie skargi kasacyjnej miało natomiast miejsce w czasie obowiązywania nowej ustawy o kosztach sądowych.

Wniesienie skargi kasacyjnej inicjuje postępowanie przed Sądem Najwyższym i – mimo że jest czynnością podejmowaną przed sądem drugiej instancji – stanowi co do zasady pierwszą czynność postępowania kasacyjnego. Skoro zatem powódka wniosła skargę kasacyjną w czasie obowiązywania nowej ustawy, zastosowanie znajdują nowe przepisy o kosztach sądowych, zgodnie z zasadą bezpośredniego działania ustawy nowej.

W myśl art. 130² § 3 k.p.c., dodanego powołaną ustawą, sąd odrzuca bez wezwania o uiszczenie opłaty wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego środki odwoławcze lub środki zaskarżenia (apelację, zażalenie, skargę kasacyjną, skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, sprzeciw od wyroku zaocznego, zarzuty od nakazu zapłaty, skargę na orzeczenie referendarza sądowego) podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia. Zażalenie powódki wniesione do Sądu Najwyższego podlega opłacie stosunkowej, w wysokości jednej piątej opłaty wynoszącej 5% wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 19 ust. 3 pkt 2 w zw. z art. 13 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). Jako że zażalenie to wniesione zostało przez adwokata i nie zostało należycie opłacone, podlegało ono odrzuceniu przez Sąd drugiej instancji. Sąd ten jednak, zamiast zastosować wskazaną sankcję, wezwał skarżącą do uiszczenia należnej opłaty. Błędne w tym zakresie działanie sądu nie mogło jednak w żadnym razie sanować uchybienia skarżącej w opłaceniu zażalenia i wyłączyć zastosowania sankcji przewidzianej w art. 130² § 3 k.p.c. W konsekwencji, zażalenie skarżącej należało odrzucić (art. 130² § 2 w zw. z art. 370, 373, 398²¹ i 394¹ § 3 k.p.c.)

Z podanych względów Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.